

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 26P/111/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3118204513
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Balalová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2018:3118204513.1

Uznesenie

Okresný súd Trenčín vo veci starostlivosti súdu o maloletého T. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny T., dieťa rodičov: matky - N. J., štátnej občianky Slovenskej republiky, bytom R. A., I. XX/XX-XX a otca - X. K. J., štátneho občana Slovenskej republiky, bytom R. A., I. XX/XX-XX o návrhu otca a o návrhu matky na vydanie neodkladného opatrenia - nezhody rodičov takto

rozhodol:

I. N a r i aď u j e sa toto neodkladné opatrenie:

„Matke sa u d e ľ u j e súhlas namiesto otca na zápis maloletého dieťaťa T. J., nar. XX.XX.XXXX na plnenie si povinnej školskej dochádzky na Základnú školu I.“

II. Návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia s a z a m i e t a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec svojim návrhom na vydanie neodkladného opatrenia, doručeným súdu dňa 17.05.2018, žiadal, aby súd vydal rozhodnutie, na základe ktorého rodičia sú povinní prihlásiť a realizovať dochádzku maloletého T. v školskom zariadení Základná škola I. v R. A., s účinnosťou od 1.9.2018. V návrhu uviedol, že sa viackrát snažil s matkou maloletého dieťaťa dohodnúť, k dohode však nedošlo. Túto školu otec navrhuje z dôvodu, že v R. A. má maloletý trvalé bydlisko. K návrhu otec predložil porovnanie Súkromnej základnej školy v R. A. a školy „C.“, pričom sám uviedol, že Súkromná základná škola už nemá kapacity na prijatie maloletého. Dňa 13.06.2018 otec doručil doplnenie svojho návrhu, resp. vyjadrenie k návrhu matky. Návrh matky na ZŠ I. v T. otec považuje za nevyhnutný a účelový návrh matky, aby zabránila akejkolvek možnosti, aby mohol byť maloletý s rodinou z otcovej strany. Nehľadí na skutočnú možnosť dobrého vzdelávania pre maloletého a jeho skutočné potreby. V tomto vyjadrení naďalej trval na svojom návrhu ako ho podal dňa 17.05.2018.

2. Dňa 31.05.2018 doručila súdu matka svoje vyjadrenie k návrhu otca a zároveň podala taktiež návrh na vydanie neodkladného opatrenia, aby maloletý T. mohol vykonávať povinnú školskú dochádzku na Základnej škole I. v T.. V návrhu okrem iného uviedla, že maloletý žije v T. od novembra 2018 (pozn. súdu je však zrejmé, že ide o chybu v písaní a správne má byť uvedený rok 2017), t. j. viac ako pol roka. V T. je spokojný, zvyknutý, páči sa mu tu a navštevuje tu aj súkromnú materskú škôlku, má tu svoj okruh priateľov. Matka pokladá za nevhodné, aby dieťa cestovalo každý deň do školy do R. A., nakoľko matka ani nevlastní osobné motorové vozidlo. Maloletý je v súčasnosti v jej starostlivosti a výber školy v T. sa javí ako najvhodnejší. Ďalej matka uviedla, že sa zaujímala aj o preferencie otca, na základe čoho navštívila 6 základných škôl osobne. ZŠ D. maloletého neprijala kvôli obsadenosti. Maloletý bol na zápise na ZŠ A. H., pre veľký počet záujemcov však nebol prijatý. Ďalšie školy - ZŠ X., ZŠ J. N., ZŠ C. chcela s otcom prediskutovať. K diskusii však nedošlo, nakoľko od otca neobdržala požadované informácie, ktoré od neho žiadala. Uvedená škola podľa matky spĺňa všetky jej známe preferencie otca a jej samej, t. j. kvalitu vzdelávania, vzdelania pedagógov, vybavenia a vzdelávacieho programu i náboženského

presvedčenia. Pani riaditeľka je ochotná dieťa zapísať, predbežný zápis absolvovali a škola potvrdila, že má pre maloletého miesto.

3. Dňa 12.06.2018 kolízny opatrovník súdu doručil správu, z ktorej vyplynulo, že každý z rodičov zotrúva na svojich tvrdeniach a návrhoch. Rodičia nedokážu komunikovať bez neustáleho vyvolávania konfliktov, hádok a vzájomného verbálneho osočovania sa. Dlhodobé pretrvávajúce problémy môže mať negatívny vplyv na zdravý rast a vývoj ich maloletých detí. Rodičom úrad opakovane odporučil konzultácie na RPPS, ale podľa vyjadrenia otca, týchto sa matka nezúčastňovala pravidelne. Nakoľko počas stretnutia sa rodičia na určení školy pre maloleté dieťa nedohodli, odporúčajú v záujme maloletého, aby súd určil, že maloletý bude navštevovať Základnú školu I. v T..

4. Súd sa oboznámil s návrhom a vyjadrením otca, návrhom matky, ďalším obsahom spisu, obsahom spisu 26P/189/2017 a zistil nasledovný skutkový stav:

5. Maloletý T. sa narodil počas manželstva svojich rodičov, ktorí nežijú v spoločnej domácnosti. Maloletý žije v súčasnosti s matkou a mladším bratom v T.. Uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 01.12.2017 č. k. 26P/189/2017-21- boli maloleté deti J. ponechané v osobnej starostlivosti matky, a to až do právoplatného rozhodnutia súdu o úprave rodičovských práv a povinností k deťom vo veci samej. V tejto časti uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 13.03.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 28.02.2018 č. k. 6CoP/5/2018-53-.

6. Podľa § 2 ods. 1 a 2 Civilného mimosporového poriadku, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

7. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 325 ods. 2, CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby

- a) poskytla aspoň časť pracovnej odmeny, ak ide o trvanie pracovného pomeru a navrhovateľ zo závažných dôvodov nepracuje,
- b) zložila peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde,
- c) nenakladala s určitými vecami alebo právami,
- d) niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala,
- e) nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násillia,
- f) nevstupovala alebo iba obmedzene vstupovala do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojím konaním ohrozuje,
- g) písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne alebo čiastočne nekontaktovala osobu, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť takým konaním ohrozená,
- h) sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená. § 325 ods. 2 C.s.p. obsahuje demonštratívny výpočet neodkladných opatrení, nie je preto vylúčené nariadiť neodkladné opatrenie aj iného obsahu.

10. Podľa § 330 odsek 2 CSP, ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

11. Podľa § 336 odsek 1 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

12. Podľa § 337 odsek 1, 2, 3 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania a ak navrhovateľovi povinnosť podľa § 336 ods. 1 neuloží, poučí strany, ktorým sa neodkladným opatrením ukladá určitá povinnosť, že môžu podať žalobu vo veci samej a o právnych následkoch s tým spojených. Lehotu na podanie žaloby súd neurčuje. Súd vo výroku uznesenia podľa odseku 1 uvedie strany a predmet konania vo veci samej. Konanie vo veci samej sa môže týkať aj nárokov na navrátenie do pôvodného stavu alebo nárokov na náhradu škody alebo inej ujmy spôsobenej výkonom neodkladného opatrenia. Súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší rozhodnutím, ktorým žalobe vo veci samej vyhovel. Ustanovenie § 335 platí primerane.

13. Podľa § 35 odsek 1 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

14. Podľa § 20 odsek 2 prvej vety zákona číslo 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o doplnení niektorých zákonov zákonný zástupca dieťaťa je povinný prihlásiť dieťa na plnenie povinnej školskej dochádzky v základnej škole (ďalej len "zápis").

15. Podľa § 20 odsek 5 zákona číslo 245/2008 Z. z. školského zákona žiak plní povinnú školskú dochádzku v základnej škole v školskom obvode (§ 8 odsek 1 zákona číslo 596/2003 Z.z.) v ktorom má trvalý pobyt (ďalej len "spádová škola"), ak zákonný zástupca pre svoje dieťa nevyberie inú základnú školu. Žiak môže plniť povinnú školskú dochádzku v inej ako spádovej škole, ak ho riaditeľ tejto školy prijme na základné vzdelávanie.

16. Podľa článku 5 Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

17. V danej veci sa jedná o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletých, ktoré konanie je upravené v Civilnom mimosporovom poriadku (CMP), pri ktorom sa aplikuje všeobecná subsidiarita Civilného sporového poriadku (CSP) spočívajúca v koncepcii, že CSP upravuje odlišnosti od všeobecného procesného režimu. Teda tam, kde takéto odlišnosti CMP nestanovuje, uplatní sa CSP ako generálny procesný kódex. Aj z nadpisu tretej časti CMP Niektoré ustanovenia o neodkladných a iných opatreniach súdu, je zrejmé, že tento zákon upravuje len niektoré špecifiká neodkladných opatrení pre mimosporové konania s tým, že všeobecná úprava a účel inštitútu neodkladného opatrenia je upravený v príslušných ustanoveniach CSP. Preto súd v danej veci aplikoval príslušné ustanovenia § 324 a nasl. CSP a § 360 a nasl. CMP.

18. Účelom neodkladného opatrenia je okamžite súrne riešiť vec, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, teda ak je splnený predpoklad naliehavosti požadovanej úpravy, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Neodkladné opatrenie je právnym inštitútom procesného práva, ktoré možno vydať za predpokladu, že sú aspoň osvedčené základné skutočnosti umožňujúce záver o pravdepodobnosti a dôvodnosti nároku, ktorému má byť poskytnutá súdna ochrana a súčasne, že sa jedná o stav, kedy vec neznesie odklad, kedy je potrebný okamžitý zásah súdu formou neodkladného opatrenia. Neodkladné

opatrenie si vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Predpokladom jeho nariadenia je teda existencia tak naliehavej potreby výchovného operatívneho zákroku, ktorá neznesie odklad a vyžaduje bezodkladnú úpravu pomerov, pričom je potrebné vždy prihliadať na záujem maloletého dieťaťa.

19. V danom prípade mal súd za preukázané, že podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia sú splnené. Rodičia maloletého dieťaťa osvedčili existenciu právneho vzťahu účastníkov konania a tiež aj skutočnosť, že právne vzťahy účastníkov si vyžadujú bezodkladnú úpravu pomerov. Maloleté dieťa bolo neodkladným opatrením ponechané v osobnej starostlivosti matky do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Od novembra 2017 žije s mladším súrodencom a matkou v T., navštevuje tu materskú škôlku, má tu okruh priateľov a tiež mladšieho súrodenca. Od septembra 2018 má maloletý nastúpiť povinnú školskú dochádzku. Obaja rodičia navrhli maloletého zapísať na „cirkevnú“ základnú školu s tým rozdielom, že otec na R. A., kde má maloletý trvalé bydlisko a matka v T., kde má maloletý svoj obvyklý pobyt (t. j. kde sa reálne zdržiava). Z obsahu predmetného spisu ako aj z obsahu spisu tunajšieho súdu sp. zn. 26P/189/2017 je zrejmé, že obaja rodičia nemajú jednotné stanovisko na žiadne otázky týkajúce sa svojich maloletých detí, na ničom sa nevedia dohodnúť, ani sa súdu žiadnym spôsobom nejaví ich vôľa sa dohodnúť. Súd sa pred rozhodnutím vo veci oboznámil so vzdelávacím programom, zoznamom pedagógov a ďalšími informáciami o oboch školách. Súd je toho názoru, že obe školy spĺňajú základné požiadavky pre absolvovanie povinnej školskej dochádzky, pričom aj ich náboženské zameranie s poukazom na náboženské preferencie oboch rodičov (pozn. toto vyplýva o.i. z obsahu spisu 26P/189/2017 a vyjadrení rodičov) je totožné. Súd si taktiež telefonicky overil možnosť prípadného zápisu maloletého dieťaťa na Základnú školu A. H., T., kde bolo súdu oznámené, že majú plné kapacity a nie je možné prijať ďalšie dieťa, čím vlastne potvrdili aj skutočnosti uvádzané matkou. Rovnako kolízny opatrovník súdu odporučil vyhovieť návrhu matky. Na základe dokazovania vykonaného na účely rozhodnutia o neodkladnom opatrení má súd za to, za danej situácie bude v prospech a aj s poukazom na najlepší záujem (s poukazom na článok 5 Zákona o rodine) maloletého T., keď bude navštevovať základnú školu všeobecného zamerania, t. j. Základnú školu I., D. X v T.. Je potrebné aj v tejto súvislosti výrazne zdôrazniť, že záujem dieťaťa má prednosť pred záujmom ktoréhokoľvek rodiča. Otec dieťaťa v rámci konania o neodkladnom opatrení súdu nepreukázal, že by bola návšteva základnej školy v R. A. vhodnejšou školou pre maloletého. V prospech školy v T. podľa názoru súdu hovorí najmä to, že je bližšie k aktuálnemu bydlisku (obvyklému pobytu) maloletého, na rozdiel od základnej školy v R. A.. Maloletý žije v T. od novembra 2017, pričom v T. tiež navštevuje materskú škôlku, t. j. nie je to pre neho úplne nové a cudzie prostredie. Vzhľadom k tomu, že súd neodkladným opatrením udelil matke súhlas namiesto otca na zápis maloletého dieťaťa do Základnej školy I., D. X v T., návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by nariadil, že maloletý T. bude navštevovať a plniť si povinnú školskú dochádzku na Základnej škole I. v R. A., zamietol. Záverom súd považuje za potrebné uviesť, že hlavným záujmom rodičov by mala byť ochrana záujmov ich maloletého dieťaťa, z ktorého dôvodu by mali vyriešiť svoje nezhody a byť schopní vzájomných ústupkov.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie v zmysle § 365 ods. CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.